

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiarvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

775. An, & qualiter collatio debeat fieri liberè.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

provisionis suo sigillo munita concedat. Castrop. cit. n. 9. Garc. n. 10. citans Mascar. concl. 174. n. 1. quatenus literæ juxta stylum Curia Rom. factam collationem non probant contra provisos apostolicos, & in eorum præjudicium ad evitandas fraudes. Castrop. loc. cit. Garc. n. 11. citans Lamb. Coras. Rebuff. Mandol. &c. & dicens hoc velle Azor, dum ait, ex usu Curia Rom. receptum esse, ne collatio sine testibus facta sit rata & firma. Idque verum ex decr. Achil. 172. & decr. Chisanensis 81. ait Garc. n. 12. & 14. etiam si in literis Ordinarii ejus sigillo suggillatis nominati essent testes, si testes hi non subscriperint, aut secretarius Ordinarii fuisse notarius, nisi forte post dictas Ordinarii literas collationis provisus resignasset, & de consensu resignacionis constaret per duos testes, ut Garc. n. 13. vel in vigore talis collationis factæ ab Ordinario accepisset possessionem ante provisionem Apostolicam, & adesset instrumentum hujus possessionis. Garc. n. 14. & 15. juxta dictam decr. Chisan. & resolut. Rota in una Auxiranæ castris Balæ, & Mandosium ad reg. 8. q. 8. n. 4. quem citat, ait etiam Garc. n. 24. hac non procedere, sed provisionem factam ab Ordinario probari per literas Ordinarii, etiam non subscriptas à notario contra provisum Apostolicum, dum non agitur de antidatione; sed provisus ab Ordinario faretur provisionem esse anteriorem; dicit tamen, eam esse invalidam, ed quod, cum Papa Ordinario induxit concesserit, fibimur manus ligarit; tunc enim conferre beneficium specterat ab Ordinariis, & sic credatur ejus literis cum solo sigillo ipsius. citat pro hoc Nav. conf. 1. de fide instrum. Zerol. in pr. p. 2. v. Bulle §. 7. & Rot. in Leodiensi, canonic. 18. Jan. 1557. vide de his & affiniis Garc.

Quæstio 774. An, & qualiter collatio fieri possit pro determinato tempore?

1. Respondeo primò, Papam posse beneficium de cetero non manuale, sed perpetuum conferre ad determinatum tempus. Azor. p. 2. l. 6. c. 26. n. 7. citans gl. communiter receptam in c. 2. de elect. Rebuff. in pr. tie. requisita ad bon. collationem. n. 14. citans c. si gratia a. de re script. in 6. licet dicat. Papam id non solere facere, & vix hoc recipiendum in Francia.

2. Respondeo secundò; ab aliis collatoribus id fieri non posse, sed provisiones beneficiorum debere fieri necessariò in perpetuum. Azor. ibid. Castrop. loc. cit. n. 12. provisiones enim pro determinato tempore sunt contra beneficii naturam, que est jus perpetuum ad fructus. Castrop. ibid. Tametsi autem beneficia manualia sint ad nutum afferibilia, nunquam tamen conferuntur pro certo & determinato tempore, sed pro in determinato & incerto, ac proinde de se perpetuò, ut Castrop. dum tempus incertum pro perpetuo quodammodo habetur, ut Azor. loc. cit. porrò alii modi, de quibus Rebuff. loc. cit. 1. n. 16. puta, commenda, quæ sit ab Ordinario ad 6. menses de Ecclesia parochiali, datio coadjutoris durante morbo principalis, datio procuratoris Ecclesia vacanti, &c. similem concessiones beneficii ad tempus non sunt propriæ collatio, quæ sit in titulum, seu quæ confertur beneficium in titulum.

Quæstio 775. An, & qualiter collatio debeat fieri libere?

1. Respondeo primò, provisio beneficii, cum sit liberalis donatio, debet esse libera à coactione, hoc est, non extorta per vim aut merum, alias erit nulla. Castrop. cit. p. 1. n. 8. Azor loc. cit. n. 2. juxta c. 2. debis, que vi merū que causā sunt. & c. ad aures. & c. penalt. tie. eod. porrò collatio non definit esse libera, dum ex statuto Ecclesiæ, aut jure aliquo speciali tenetur collator, v. g. Episcopus conferre sub testimonio duorum vel trium testium, dum testimonium hoc non habet vim consilii & assensus, & testes hi verius sunt testes bona vel male collationis quam participes. Lott. l. 2. q. 4. o. n. 12. Nec ideo minus dicitur libera collatio, quia jus conferendi spectat ad plures; consideratur enim in collatoribus pluribus jus hoc tanquam individuum. Lott. l. 2. q. 1. n. 29. quin & adhuc est libera, dum fieri deber certo generi personarum, & fieri non potest provisio ad parochiam, nisi digniori judicato, de quo vide dicta alibi.

2. Verum quidquid sit de his & similibus, observandum, hic non queri de ea libertate collationis, de qua in reg. 8. cancell. nimirum quam libertate libera dicitur collatio, qua expediri valet ad totalem conferentis voluntatem, ut Menoch. de arb. l. 1. q. 7. n. 34. Ruinus conf. 1. 8. n. 6. apud Gonz. ad reg. 8. gl. 46. n. 3. & ad quam non requiritur citatio, neque requisito, aut interventus alterius, ut Abb. in c. licet Episcopus, de preb. in 6. apud eundem Gonz. loc. cit. n. 4. quæque ab omni necessitatibus observantia & solennitate est absoluta, ut Tiraq. apud eund. n. 5. de quibus vide fusè & exactè agentem Gonz. gl. 46. 47. & seg. Verum quæri hic solum de libertate, quæ excludit coactionem & subreptionem: qualiter autem collatio debeat esse libera, hoc est, immunis à subreptione, dicetur alibi, ubi de literis apostolicis provisionalibus, vide tantisper Garc. p. 8. c. 3. per tor.

Quæstio 776. An, & qualiter collatio beneficij (idem est de alia provisione, puta, presentatione, institutione, confirmatione) fieri debeat sine diminutione?

1. Respondeo primò in genere: provisio beneficij fieri debet absque omni diminutione, ut habetur expressè c. unico, ut Eccl. benef. sine diminutione conferantur. Porro diminui dicitur beneficium 4. modis, nimirum per impositionem oneris, divisionem, dismembrationem, suppressionem. De tribus posterioribus diminutionis speciebus alibi; de prima, etiam quarens comprehendit pensionis impositionem, sive de pensionibus, quoque alibi. Illud tamen hic observandum, diminutionem alias communiter idem sonare quod dismembratio, quando nimirum non tollitur unitas beneficij, sed pars fructu ei afferatur, & alteri beneficio applicatur, adeoque distinguitur à divisione, qualis dicitur, dum ex uno beneficio sunt duo. Laym. ad c. majoribus. de prab.

2. Respondeo secundò in specie, non licere ulli collatori inferiori Papæ in ipsa provisione beneficij onus ullum præter ea, quæ in ipsa beneficij erectione seu fundatione ei annexa sunt, imponere, seu collatarium gravare ullo onere reali vel personali, v. g. reservando sibi vel alteri fructus, aut eorum partem, imponendo pensionem, aut impositam au-

F 2
gendo